

ΤΟ ΘΕΜΑ

Ταχεία υποστήριξη

Η ενίσχυση της στρατιωτικής παρουσίας στο Καστελλόριζο προς το παρόν δεν εξετάζεται, για να μη δοθεί η εντύπωση κλιμάκωσης από την πλευρά της Ελλάδας. Εξετάζονται, όμως, όλα τα ενδεχόμενα για την ταχεία υποστήριξη του νησιού

«Σφήνα» στο μάτι του σουλτάνου το Καστελλόριζο

■ **ΣΦΗΝΑ ΣΤΟ ΜΑΤΙ** του σουλτάνου αποτελεί το Καστελλόριζο, γιατί το ακριτικό μας νησί και το νησιωτικό σύμπλεγμα της Μεγίστης που το περιβάλλει εμποδίζουν την Τουρκία να αποκτήσει μια μεγάλη ΑΟΖ στην ανατολική Μεσόγειο. Αυτός είναι ο λόγος που οι Τούρκοι θα ήθελαν πολύ να «εξαφανίσουν» το Καστελλόριζο από τον χάρτη και δεν διστάζουν ενίοτε να το κάνουν, ευτυχώς μόνο στον χάρτη.

Είναι ενδεικτικό πως στην τελευταία NAVTEX (οδηγία προς ναυτιλλομένους) που εξέδωσε η Αγκυρα πριν από δύο εβδομάδες «εξαφάνισε» το Καστελλόριζο από τον ελληνικό χάρτη, υπενθυμίζοντας τα συμφέροντά της στο νοτιότερο άκρο των ελληνοτουρκικών συνόρων. Αυτό δεν είναι τυχαίο, γίνεται συστηματικά. Μάλιστα, το 2011 το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών είχε κάνει διάβημα στον πρέσβη μας ότι το Καστελλόριζο δεν... υπάρχει, καθώς επικάθεται στην τουρκική υφαλοκρηπίδα και δεν διαθέτει κανένα δικαίωμα στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ).

Οι Τούρκοι αντιλαμβάνονται πλήρως τη στρατηγική σημασία του Καστελλόριζου. Ως κατοικημένη νήσος έχει πλήρη δικαιώματα σε υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ και αυτό, σύμφωνα με το Δίκαιο της Θάλασσας και τους κανόνες οριοθέτησης των θαλάσσιων ζωνών, περιορίζει ασφυκτικά την ΑΟΖ της Τουρκίας στην ανατολική Μεσόγειο. Η ύπαρξη του Καστελλόριζου επιτρέπει στην ελληνική ΑΟΖ να αναπτυχθεί σε πλήρη έκταση και να συναντηθεί στη μέση γραμμή με τις ΑΟΖ της Κύπρου και της Αιγύπτου. Το Καστελλόριζο στερεί από την Τουρκία τη δυνατότητα να επεκτείνει την ΑΟΖ της και να αποκτήσει, όπως διακαώς επιθυμεί, θαλάσσια σύνορα με την Αίγυπτο. Ακόμα πιο δύσκολα κάνει τα πράγματα για την Αγκυρα το γεγονός πως το νομικό καθεστώς του Καστελλόριζου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Η νήσος αναφέρεται ονομαστικά στο άρθρο 15 της Συνθήκης της Λωζάνης του 1923, που καθόριζε την εκχώρηση της Δωδεκανήσου από την Τουρκία στην Ιταλία.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ

Του ΠΑΡΙ ΚΑΡΒΟΥΝΟΠΟΥΛΟΥ
p.karvounopoulos@realnews.gr

Τι σχεδιάζει η Αγκυρα και τι φοβάται η Αθήνα

Η ανησυχία των επιτελών του ΓΕΕΘΑ για το ενδεχόμενο να ασκηθεί τουρκική πίεση στο ακριτικό νησί «πάγωσε» τις μεταθέσεις των στρατιωτικών που υπηρετούν εκεί

Ετσι κι αλλιώς, το Καστελλόριζο είναι «οχυρωμένο και εξοπλισμένο». Υπάρχει, όμως, το σοβαρό ενδεχόμενο η Τουρκία να στείλει περίξου του νησιού ένα ερευνητικό σκάφος, συνοδευόμενο από πολεμικά πλοία του τουρκικού ναυτικού. Μια τέτοια κίνηση δεν μπορεί να αφήσει αδιάφορη την Ελλάδα, που θα πρέπει να αντιδράσει και να κάνει αισθητή την παρουσία της. Δεν είναι εύκολη υπόθεση, αλλά δεν υπάρχει άλλη λύση. Στο Καστελλόριζο υπάρχει εδώ και πολύ καιρό μόνιμο πλοίο του ελληνικού στόλου, αλλά κι ένα υποβρύχιο, όχι μόνο για να δηλώσουν την ελληνική παρουσία. Η μεγάλη διαφορά με όσα συμβαίνουν στην Κύπρο, βέβαια, είναι ότι στο Καστελλόριζο είμαστε τελείως μόνοι. Δεν υπάρχει η διεθνής ναυτική ασπίδα που πλέει στην κυπριακή ΑΟΖ. Ένα ρωσικό καταδρομικό κι ένα υποβρύχιο, ένα ελικοπτεροφόρο των ΗΠΑ και συνοδευτικά πλοία, τρία ισραηλινά πολεμικά, ένα βρετανικό ελικοπτεροφόρο και δύο γαλλικές φρεγά-

Στις 15 Μαρτίου οι στρατιώτες που υπηρετούν στη Μεγίστη είχαν «χαρές και πανηγύρια». Οι μεταθέσεις τους είχαν έρθει και όλοι ετοιμάζονταν για αναχώρηση, μετά από πολύμηνη υπηρεσία στο Καστελλόριζο. Δύο 24ωρα μετά, τα χαμόγελα «πάγωσαν» μαζί με τις μεταθέσεις! Η μετακίνηση των «παλαιών» οπλιτών πάει έναν μήνα πίσω και, όσο κι αν για την απόφαση αυτή υπήρξε προσπάθεια να αποσυνδεθεί από τα ελληνοτουρκικά, άπαντες την εντάσσουν στο «άγριο κλίμα» των ημερών. Το Καστελλόριζο αποτελεί τη μεγάλη ανησυχία των επιτελών του ΓΕΕΘΑ, κι ας είναι όλα τα βλέμματα στραμμένα στην κυπριακή ΑΟΖ.

Η Τουρκία πλέον είναι «ανοικτό βιβλίο» σε ό,τι αφορά τις σκέψεις και τους σχεδιασμούς της. Οι προκλήσεις της εξελίχθηκαν μεθοδικά σε όλο το μήκος των ελληνοτουρκικών συνόρων, από τον εμβολισμό σκάφους στα Ιμια μέχρι την αιχμαλωσία Ελλήνων στρατιωτικών στον Εβρο. Όλα δείχνουν ότι δεν θα αργήσει να περάσει στο επόμενο κεφάλαιο, που εκ των πραγμάτων συνδέεται και με όσα γίνονται στην κυπριακή ΑΟΖ.

Η πρώτη απειλή

Ποιο είναι το σενάριο που προβληματίζει περισσότερο το ΓΕΕΘΑ; Η πιθανότητα να υπάρξει τουρκική πίεση στο Καστελλόριζο είναι η πρώτη απειλή που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επιτελείς. Τα σενάρια περιλαμβάνουν ακόμη και τα πιο ακραία, που θέλουν τους Τούρκους να επιχειρούν να «πατήσουν» στο νησί. Απίθανο, γιατί δεν υπάρχει οποιοσδήποτε «μανδύας νομιμότητας» μιας τέτοιας πράξης. Οι Τούρκοι πάντα «ενδύουν» τις προκλήσεις και τις επιθετικές τους ενέργειες με μια «δικολαβική επιχειρηματολογία». Το 1974, στην Κύπρο, επικαλέστηκαν το προδοτικό πραξικόπημα κατά του Μακαρίου και το γεγονός ότι ήταν «εγγυήτρια δύναμη». Στα Ιμια «έχτισαν» ολόκληρη επιχειρηματολογία για να έχουν να λένε -και να τους ακούν δυστυχώς- οι ξένοι. Στον Εβρο λένε ότι κάνουν όσα προβλέπουν οι διμερείς συμφωνίες και τίποτα παραπάνω. Για το Καστελλόριζο το μόνο που υπάρχει είναι η δήλωση Νταβούτογλου που έχει πει ότι «το Καστελλόριζο βρίσκεται... κάπου στη Μεσόγειο».

τες έχουν δημιουργήσει ένα αδιαπέραστο τείχος έναντι των Τούρκων, που έχουν στην περιοχή της Κύπρου μία φρεγάτα, μία κορβέτα και το «Barbaros». Ο Ταγίβ Ερντογάν και το φερέφωνό του, ο Μπουλούτ, μπορούν να γαβγίζουν όσο θέλουν, αλλά ξέρουν καλά ότι δεν μπορούν να δαγκώσουν. Θα είναι σκέτος παραλογισμός ακόμη και να το τολμήσουν. Η κατάσταση στην Κύπρο είναι λογικό να εντείνει τον εκνευρισμό της Αγκυρας. Ειδικά μετά τα ευρήματα στην κυπριακή ΑΟΖ. Ο διευθύνων σύμβουλος της ENI χαρακτήρισε την ποιότητα του φυσικού αερίου στο οικόπεδο 6 της ΑΟΖ «εξαιρετική» και πρότεινε την υγροποίησή του στην Αίγυπτο και τη μεταφορά του στην ευρωπαϊκή αγορά με πλοία. Η Τουρκία δεν υπάρχει πουθενά. Δεν αποκλείεται, λοιπόν, ο τουρκικός εκνευρισμός να φέρει «φουρτούνα» στο Καστελλόριζο. Η Τουρκία το «δουλεύει» πολύ καιρό. Το Καστελλόριζο αεροπορικά είναι σχεδόν καθημερινά αποκλεισμένο, αφού όποιο αεροσκάφος πετά στην περιοχή συναντά τουρκικά μαχητικά και ταυτόχρονα δέχεται κλήσεις στον ασύρματο, όπου αναφέρεται ψευδώς ότι ο εναέριος χώρος γύρω από το νησί είναι τουρκικός. Η ενίσχυση της στρατιωτικής παρουσίας στο Καστελλόριζο προς το παρόν δεν εξετάζεται, για να μη δοθεί η εντύπωση κλιμάκωσης από την πλευρά της Ελλάδας. Εξετάζονται, όμως, όλα τα ενδεχόμενα για την ταχεία υποστήριξη του νησιού κάτω από οποιαδήποτε ενδεχόμενα και συνθήκες. Το Καστελλόριζο είναι μακριά μόνο στον χάρτη...